

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЗМІН НА ПІДПРИЄМСТВІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті досліджено процес формування та реалізації стратегічних змін на підприємстві в умовах нестабільного економічного середовища. Визначено основні етапи стратегічних змін, їх значення для забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Проаналізовано роль цифровізації, інновацій та людського капіталу у процесі трансформацій. Наведено приклади успішної реалізації стратегічних змін українськими та міжнародними підприємствами. Обґрунтовано, що стратегічні зміни є ключовим інструментом адаптації підприємств до сучасних викликів.

Ключові слова: стратегічні зміни, підприємство, стратегія, інновації, цифровізація, конкурентоспроможність.

Abstract

The article examines the process of formation and implementation of strategic changes at an enterprise in conditions of an unstable economic environment. The main stages of strategic changes and their importance for ensuring competitiveness are identified. The role of digitalization, innovation, and human capital in transformation processes is analyzed. Examples of successful implementation of strategic changes by Ukrainian and international enterprises are presented. It is substantiated that strategic changes are a key tool for enterprise adaptation to modern challenges.

Keywords: strategic changes, enterprise, strategy, innovation, digitalization, competitiveness.

Вступ

Сучасні умови господарювання характеризуються високим рівнем невизначеності, посиленням конкуренції та швидкими технологічними змінами. Особливо актуальними ці процеси є для підприємств України, які функціонують в умовах економічної нестабільності та воєнних викликів. У таких умовах ключовим фактором виживання та розвитку підприємств стає здатність до стратегічних змін.

Стратегічні зміни дозволяють підприємству адаптуватися до зовнішнього середовища, забезпечувати ефективне використання ресурсів та формувати конкурентні переваги. Вони охоплюють трансформацію бізнес-процесів, управлінських підходів та організаційної структури.

Метою статті є дослідження особливостей формування та реалізації стратегічних змін на підприємстві, а також аналіз практичного досвіду їх впровадження.

Результати дослідження

Стратегічні зміни являють собою комплекс довгострокових трансформацій, спрямованих на досягнення стратегічних цілей підприємства. Вони можуть включати зміну стратегії розвитку, організаційної структури, технологій виробництва та системи управління.

Процес реалізації стратегічних змін включає такі основні етапи:

- аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища;
- визначення стратегічних цілей;
- розробка програми змін;
- впровадження змін;
- контроль та оцінка результатів.

Ефективність стратегічних змін значною мірою залежить від якості стратегічного планування та здатності підприємства адаптуватися до змін ринку [1-2].

Практика сучасного бізнесу демонструє важливість стратегічних змін для досягнення успіху. Зокрема, українські підприємства активно впроваджують інноваційні підходи до управління.

Компанія Нова пошта здійснила масштабну цифрову трансформацію, впровадивши автоматизовані сортувальні центри, мобільні додатки та сучасні логістичні технології. Це дозволило значно підвищити швидкість обслуговування клієнтів і оптимізувати витрати.

Корпорація Roshen реалізувала стратегічні зміни через модернізацію виробництва та вихід на міжнародні ринки, що забезпечило зростання конкурентоспроможності.

Міжнародний досвід також підтверджує ефективність стратегічних трансформацій. Компанія Tesla змінила підхід до автомобільної промисловості через інноваційні технології, а Amazon трансформувалася з інтернет-магазину у глобальну технологічну платформу.

Цифровізація є ключовим драйвером стратегічних змін. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє підприємствам:

- підвищувати ефективність бізнес-процесів;
- зменшувати витрати;
- покращувати взаємодію з клієнтами;
- швидко реагувати на зміни ринку.

Особливе значення мають такі інструменти, як ERP-системи, CRM-системи, аналітика великих даних та автоматизація виробництва.

Успішність стратегічних змін значною мірою залежить від персоналу підприємства. Основними факторами є:

- рівень кваліфікації працівників;
- мотивація до змін;
- ефективність комунікацій;
- корпоративна культура.

Нерідко основною проблемою є опір змінам, що потребує застосування сучасних методів управління персоналом та лідерства [3].

Висновки

Стратегічні зміни є необхідною умовою ефективного розвитку підприємства в сучасних умовах. Вони забезпечують адаптацію до змін зовнішнього середовища та формування конкурентних переваг.

Досвід провідних підприємств підтверджує, що успішна реалізація стратегічних змін базується на інноваціях, цифровізації та ефективному управлінні персоналом. У сучасних умовах саме здатність до трансформацій визначає довгострокову стійкість підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Іваненко О. В. Управління стратегічними змінами підприємств в умовах цифровізації. *Економіка та держава*. 2023. №5. <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2023.5>
2. Kotter J. P. *Leading Change*. Harvard Business Review Press, 2019. <https://hbr.org>
3. Porter M. E. *Competitive Strategy*. Free Press, 2020. <https://www.hbs.edu>

Боковець Вікторія Вікторівна – доктор економічних наук, професор кафедри підприємництва, логістики та менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: bokovets.v@ukr.net

Посвалюк Володимир Валерійович – студент групи П-22б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: Posval111@i.ua

Bokovets Viktoriia – Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Entrepreneurship, Logistics and Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: bokovets.v@ukr.net

Posvaluk Volodymyr – student of group P-22b, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: Posval111@i.ua